נתן זך

הסברה בפיתה

מחברת ציוריו/כיתוביו/כלליו של שאול קנז, הסברה בפיתה, היא הספר המצחיק ביותר שנזדמן לידי מזה זמן רב, מצחיק וגם שנון. צחקתי ממנו **לפני** הבחירות בהסתדרות, צחקתי **אחרי** הבחירות בהסתדרות, ואני מאמין שעוד אצחק ממנו גם בבחירות הבאות, שבהן אכבה, כמובן.

כי רק מי שצוחק אחרון צוחק אצלנו מכל הלב, ואת אומרת, מלוא ליבו המרושע. בכלל, יסלח לי פרויר, היהודים אינם עם שמאמין מאוד בצחוק. אולי זה קש"ר להיותם עם סגולה, אור לגויים ועם לבדד ישכון. מי שיש לו סגולה שהיא אור לגויים ובכל זאת אינו רוצה

כלל מס. 7

בנושא התדמית עליך להסתמך אך ורק על דעתה של אשתך. היא היחידה העומדת בקו הראשון בינך לבין הציבור, היא היחידה שתהיה חייב לה הסבר יום לאחר הבחירות.

להתקרב אל אף אחד ואף אחד (סליחה על השיבוש הדיקדוקי) לא רוצה להתקרב אליו — באמת אין לו ממה לצחוק.

כך, אינני זוכר שם בתנ"ך אפילו סיפור אחד על נביאים או אפילו בני נביאים או נביאי־שקר שסיפרו זה לזה בדיחות והתגלגלו על הארץ מרוב צחוק. לעומת זאת, יש שם סיפורים למכביר על אנשים שתולים כינורות על עצים ושיחים — ובוכים. אצל הגויים, אם היה מישהו רואה מישהו אחר שתולה כינור על עץ או שיח ליד נהר ובוכה — אני משוכנע שהיה פורץ בצחוק. לא כן יהודי התנ"ך. הכל הם היו, רק לא עם הצחוק. אפילו ממי שקוצר ברינה דרשו, באותם ימים, שיזרע בבכי.

הצחוק היהודי, אליבא דפרויד, התחיל בגולה. שם לא היה בכלל ממה לצחוק, אז לא היתה ברירה אלא לצחוק. שאם לא צחקת — מירדת בבכי, ולמרר בבכי לא השתלם וגם היה ביזבוז זמן ובושה. כי הערלים היו רואים וצוחקים.

בכלל, אני רק שומע את המלה ,ערלים' ואני כבר פורץ בצחוק. במה בדיוק הם מתגאים כל־כך, היהודים?! אבל מי שאין לו שום סיבה מיוחדת להתגאות — מתגאה גם בלי סיבה, וגם בגלל הבדל אנאטומי קטן. חוץ מזה, יש כאן גם שימחה לאיד. ובשימחה לאיד היינו תמיד מומחים גדולים. ראו את התנ"ך.

עד היום אתה עוד שומע את מפָצי הצחוק של השימחה־לאיד העולים מתוך הספר הקדוש

שלום ובטחון

שלנו כמו מאולם־חתונות ברחוב המסגר ב־תל־אביב.

אבל מיודענו שאול קנז עסוק לא בערלים ולא בספר־הספרים. אותו מצחיקים ביטויים (מצחיקים באמת) כמו „תוכנית השלום", „תיקווה ויצירה", „שלום וביטחון", „לדבר גלויות", „עתיד ילדינו", „בני כל העדות", „כוח להאמין", „הקול האמיתי". אפילו המלה „למען" כבר מעלה לו דמעות־צחוק בעיניים.

עתיד ילדינו

מה יש להגיד: ביטויים מצחיקים באמת. ולא במיקרה הם לקוחים, רובם ככולם, ממערכות־הבחירות האחרונות שלנו. ולא במיקרה שם הספר המצחיק הזה הוא הסברה בפיתה והוא עוסק בנושא שאין רציני/מצחיק ממנו בחיינו: „איך כן/לא לעשות קמפיין בחירות."

למען עתיד ילדינו, אני מציע לכם שתציצו בספר (הוצאת „לי" אבל בעצם הוצאת „לכם"). מותר לכם להתעלם מן ההקדשה. היא פוליטית ולכן היא לא מצחיקה. מותר לכם גם להתעלם מן הפנים **הרציניות** ה־מסתתרות מאחורי אלה הצוחקות. אלה המבקשות „להסיק מסקנות לקראת הבחירות הבאות, לעשות הכללות למרות שזה לא הוגן".
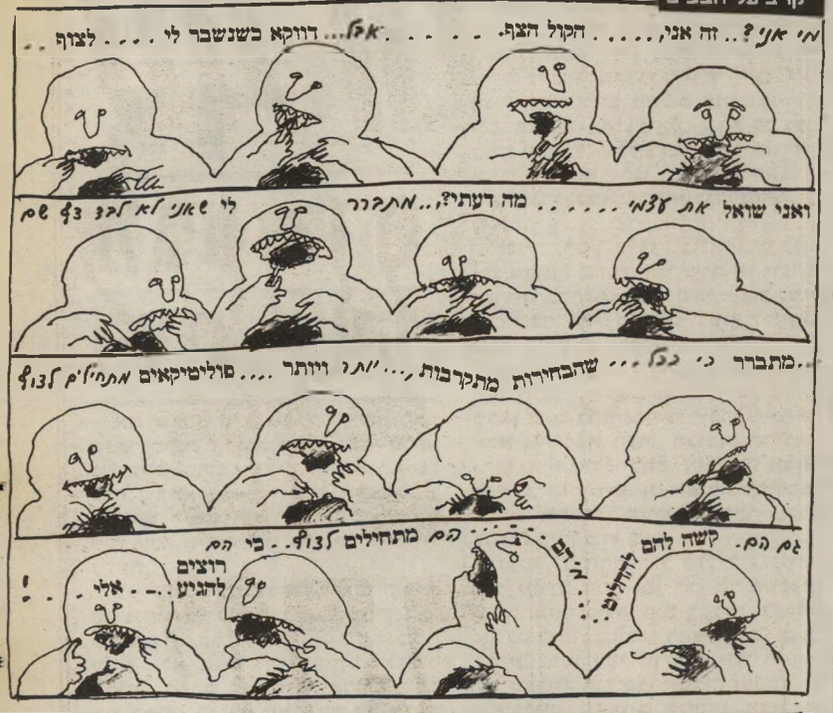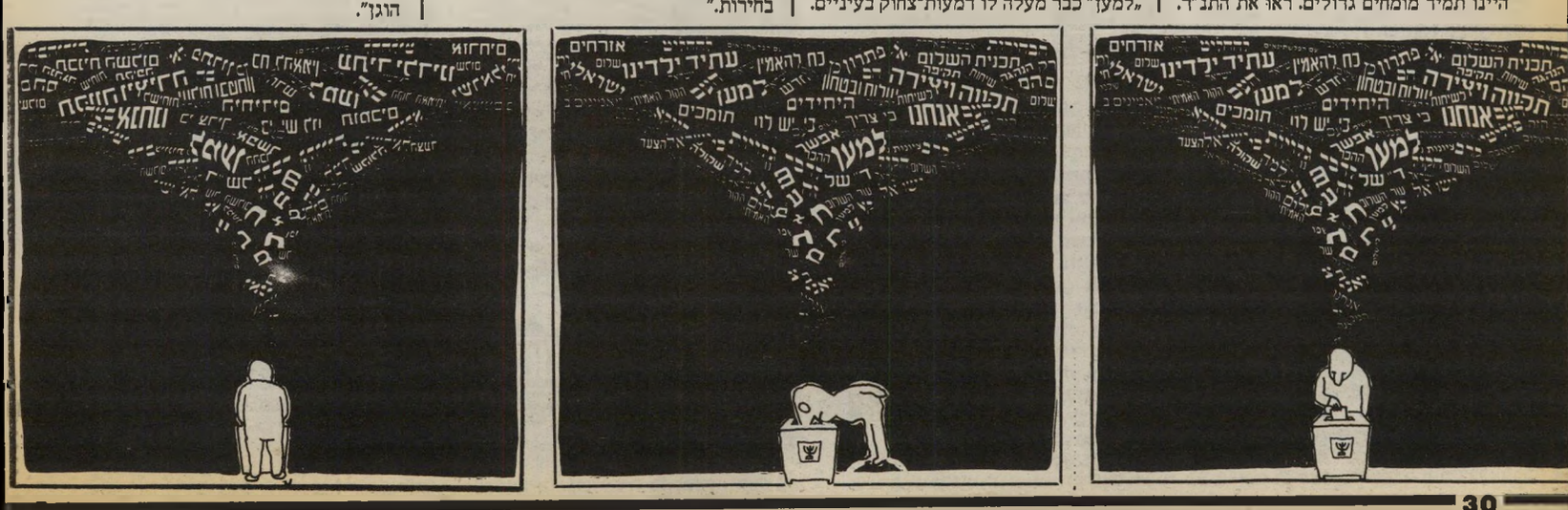
קרב על הצפים